

nedostává. Srovnání se stavem této otázky v platném právu francouzském, německém a švýcarském nám mnoho neukáže, jelikož ustanovení, jež obsahuje Code civil i Bürgerliches Gesetzbuch für das deutsche Reich, jsou velmi sporá a zejména ve Francii ponechává se soudci pravděpodobně úplná volnost úvahy. Jasně však je, že i ve Francii i v Německu nevinnému manželu při rozvodu se nárok alimentární přiznává.

Při rozluce je řešena otázka alimentární u nás dle osnovy vypracované subkomitétem pro revisi obč. zák. stejným způsobem jako při rozvodu. V tomto případě ovšem srovnání s právy cizích států je již mnohem zajímavější pro větší počet předpisů, jež obsahují o alimentaci při rozluce zákoníky franc., něm. a švýcarský. Zásada, že nevinný manžel má proti vinnému nárok na výživu, je uznávána ve všech těchto třech státech. Podle práva německého i francouzského přísluší ovšem oprávněnému manželu alimentární nárok jen subsidiárně, ať jedná se o muže nebo o ženu. Naproti tomu v naší osnově je přijato toto stanovisko jen jde-li o muže, ženě však připouští se nárok na plné zadostiučinění bez ohledu na její majetkové poměry, zejména na osud smluv svatebních. Proto se zdá, že i u nás by bylo spravedlivějším zavedení subsidiárního nároku i pro manželku, ne pouze pro manžela, neboť povinnost manželova, platit své manželce zadostiučinění v plném rozsahu bez ohledu na její případně i zcela dostatečující jmění, mohla by často způsobiti mu značnou újmu majetkovou, jež přes jeho vinu na rozluce nedala by se vždy zcela ospravedlniti. Nejmodernější nazírání na alimentární otázku při rozluce má ze všech tří zmíněných států zákoník švýcarský z r. 1907, který poskytuje při rozluce nevinnému manželu proti vinnému nejen nárok na pouhou výživu, nýbrž byla-li mu způsobena rozlukou značná škoda majetková, i nárok na odškodnění, a utrpěl-li následkem rozluky velkou škodu v poměrech osobních, povinnost vinného manžela vedle alimentace odškodnění poskytnouti ještě i na odčinění této škody immateriální peněžitou sumu jako zadostiučinění. Ustanovení o odškodném bez újmy na alimentaci uznává i franc. Code civil.

Rozlišování nároků alimentárního, na odškodnění a zadostiučinění, jež zavedeno je ve Švýcarsku, zdá se býti výhodnějším než pouhé ustanovení naší osnovy o plném zadostiučinění, jež může vésti k různým sporům interpretačním, neboť v každém případě rozluky nemusí býti jistě splněny všechny náležitosti plného zadostiučinění, nemusí býti zde vždy stejná škoda, a také ne vždy i škoda immateriální. Z toho důvodu bude nutno soudci vyhraditi velkou volnost jeho uvážení o vyměření rozsahu plného zadostiučinění. Proto se zdá, že by bylo správnějším přikloniti se k ustanovení čl. 151—153 švýc. zák., rozlišujícímu mezi nároky na alimentaci, odškodnění a zadostiučinění.

Celkem však možno říci, že subkomitét provedl svoji práci se značným úspěchem, že přinesl mnoho nového a dobrého, a zejména s pochvalou a uspokojením lze přivítat § 83 osnovy, rozšiřující zcela spravedlivě dosavadní obmezené ustanovení dv. dekretu č. 531/1841 na nové případy rozvodu z nevinny a rozluky z viny i nevinny obou stran, a také muži vedle ženy.

Podle švýcarského práva připouští se také nárok na přiměřenou výživu manželu, jenž upadl následkem rozluky ve velikou nouzi, i když jsou na rozluce obě strany nevinné, a dle práva německého tomu manžel

pro jehož duševní chorobu bylo manželství rozloučeno (tedy rovněž oba manželé bez viny na rozluce) přísluší nárok na přiměřenou výživu mu scházející.

O alimentárním nároku v případě, že obě strany jsou vinné na rozluce ve smyslu § 83 osnovy, nemá sice zmínky ani zákoník švýcarský, francouzský ani německý, čímž však není řečeno, že by ustanovení § 83 nebylo nanejvýš spravedlivé, a tento paragraf ukazuje jenom, jak v tomto směru projevila naše revisní komise ve svém subkomitétu pro právo rodinné nazírání ještě spravedlivější a oprávněnější, než s jakým se shledáváme ve shora zmíněných zákonících cizích.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Soubor legislativy a judikatury.

(Oddělení judiciální.)

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 8973.)

K účinnosti smlouvy ve prospěch třetí osoby se vyžaduje, by byla mezi smluvníky sjednána hlavní smlouva a by k této hlavní smlouvě byla připojena jako vedlejší ujednání smlouva ve prospěch třetí osoby. Není třeba, by třetí osoba byla již ve smlouvě individuálně určena, stačí, je-li podle objektivních známek určitelná, aniž se vyžaduje, by plnění ve prospěch třetí osoby bylo výslovně umluveno, plyne-li tento závazek z povahy smlouvy, avšak vždy musí býti zřejmo, že bylo vůlí stran, by třetí osoba dostala umluvené plnění.

(Rozh. ze dne 17. května 1929, Rv I. 475/28.)

*

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9037.)

Rozloučeno-li manželství z viny obou manželů, nemá rozloučená manželka proti bývalému svému manželu nárok na výživu, aniž lze v její prospěch použiti dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. zák. s.

(Rozh. ze dne 14. června 1929, Rv II. 613/28.)

*

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9116.)

Mimosoudní výpověď musí obsahovati jen údaje § 562, odstavec první a druhý, c. ř. s., nikoliv též návrhy uvedené v § 562 c. ř. s.

Třebas mimosoudní výpověď neobsahovala jméno a bydliště zmocněnce pro doručování, jest proti ní podati námitky.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1929, Rv II. 428/29.)

*

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9102.)

Neopatří-li knihovní soud před vyřízením žádosti potvrzení plánu od katastrálního měřičského úřadu (§ 80 zákona ze dne 16. prosince 1927, čís. 177 sb. z. a n.), jest na vyšším soudě, aby usnesení jeho zrušil.

(Rozh. ze dne 25. července 1929, R II. 236/29.)

*

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu čís. 9128.)

Smír, jímž byly uspořádány věci manželů ve smyslu trvalého, avšak pouze faktického zrušení manželského společenství, jest neplatným.

(Rozh. ze dne 23. srpna 1929, Rv I 561/29.)

*

(Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 9213.)

Za pozůstalostního řízení musí se vzdání dědictví státi soudně; mimosoudní soukromé prohlášení nemá právních důsledků pro projednání pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 27. září 1929, R I. 561/29.)